

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« 09 » _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА РОБОТА У СФЕРІ ДОЗВІЛЛЯ

галузь знань: 0101 Педагогічна освіта
спеціальність: 5.01010601 Соціальна педагогіка

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	2034/17
<i>Селів</i> (підпис)	<i>Жильцов</i> (прізвище, ініціали)
« _____ »	20 <i>17</i> р.

Київ 2017 рік

Робоча програма «Соціальна робота у сфері дозвілля» для студентів галузі знань 0101 Педагогічна освіта, за спеціальністю 5.01010601 Соціальна педагогіка

Розробник: Потоцька Юлія Вячеславівна,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «29» серпня 2017 року № 1

Голова циклової комісії (Л.Л. Артюх)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів - 4,5	Галузь знань 0101 Педагогічна освіта	Нормативна	
	Спеціальність 5.01010601 Соціальна педагогіка		
Змістових модулів - 4		Рік підготовки	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання - 1		4-й	
		Семестр	
Загальна кількість годин - 162		7-й	8-й
		Кредити	
		2	2,5
Тижневих годин для денної форми навчання: 7 сем.: аудиторних - 2,35 самостійної роботи студента - 1,8 8 сем.: аудиторних - 2,9 самостійної роботи студента - 2,35	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції	
		12год.	18год.
		Семінарські	
		8 год.	6год.
		Практичні	
		8 год.	12 год.
		Індивідуальні заняття	
		8 год.	10 год.
		Модульний контроль	
		4 год.	4 год.
Самостійна робота			
32 год.	40 год.		
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Пояснювальна записка

Робоча навчальна програма «Соціальна робота в сфері дозвілля» базується на сучасних концептуальних підходах до організації і проведення дозвілля дітей, молоді та інших вікових груп у соціумі. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів, зокрема: опанування системою знань про сутність дозвілля, структуру, принципи, види і форми дозвіллевої діяльності, культурно-історичні витоки організації дозвілля в Україні і за рубежом, соціально-педагогічні аспекти дозвіллевої діяльності, функції соціального педагога як організатора дозвілля в роботі з різними віковими категоріями, особливості соціокультурної анімації як виду діяльності соціального педагога; опанування системою вмій організовувати і проводити дозвіллеві заходи.

Мета курсу: ознайомлення студентів з основними методами та технологіями соціальної та соціально-педагогічної роботи у сфері дозвілля.

Зміст курсу упорядкований у відповідності з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Соціальна робота у сфері дозвілля», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Завдання курсу:

- закріпити знання, уміння з теорії дозвіллевої діяльності;
- ознайомити студентів з історією та сучасним станом організації дозвілля в Україні і за рубежом;
- забезпечити засвоєння студентами знань методичних засад соціальної та соціально-педагогічної діяльності в контексті організації дозвілля з дітьми, учнівською молоддю та іншими віковими категоріями;
- формувати стійкий інтерес до творчої соціальної роботи у сфері дозвілля;
- опанувати методику та технологію соціальної та соціально-педагогічної роботи у сфері дозвілля.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **предметні компетентності**:

- спроможність добирати доцільні методи, форми, засоби дозвіллевої діяльності;
- здатність до організації та проведення досліджень, пошукової роботи, наукового аналізу й узагальнення власного соціального та соціально-педагогічного досвіду у контексті дозвіллевої діяльності;
- збереження здоров'я фізичного, психічного і соціального;

- застосування навичок здорового способу життя, гармонізації режиму праці та відпочинку;
- здатність працювати в команді;
- спроможність аналізувати й оцінювати найважливіші досягнення національної та світової дозвіллевих культур;
- готовність до системного застосування соціально-педагогічних методів під час організації дозвілля;
- вміння добирати та адаптувати відповідно до мети, особливостей вікових груп і реальної ситуації методи та засоби організації дозвілля;
- здатність обирати такі моделі поведінки, що відповідають чинному законодавству України, задовольняють власні інтереси особи та захищають права людини й громадянина;
- вміння проектувати, планувати, організовувати та аналізувати форми дозвіллевої діяльності;
- здатність будувати стратегію соціальної та соціально-педагогічної роботи спрямовану на саморозвиток особистості, реалізацію її творчого потенціалу, здібностей, задатків, активізації зусиль клієнтів (індивідів, груп, спільнот) у процесі дозвілля.

Курс реалізовується через систему лекцій, семінарських та практичних занять. Зміст розроблено з врахуванням положень кредитно-модульного навчання. Вміщено короткі пояснення щодо організації роботи за даною системою. Таблиці модульного контролю, контролю за систематичною та активною роботою допоможуть студентам самостійно вести облік виконаної роботи.

Вивчення курсу «Соціальна робота у сфері дозвілля» здійснюється на VII та VIII семестрах, закінчується підсумковим видом контролю – усним іспитом. Загальна кількість годин становить 162 год, з яких 30 год. – лекції, 14 год. – семінарські заняття, 20 год. – практичні заняття, 8 год. – модульний контроль, 18 год. – індивідуальних занять, 72 год. – самостійна робота.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Розвиток та багатовекторність культурно-дозвіллевої діяльності.

Тема 1. Становлення та розвиток дозвілля в Україні та за кордоном.

Тема 2. Сучасний стан дозвіллевої сфери в Україні: соціально-педагогічний аспект.

Тема 3. Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи.

Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні та педагогічні аспекти дозвілля.

Тема 1. Соціальна сутність і психологічне призначення відпочинку.

Тема 2. Педагогічні аспекти дозвілля у роботі соціального педагога.

Тема 3. Соціально-психологічна атмосфера в закладах культурно-дозвіллевої діяльності.

Тема 4. Організація дозвілля різних вікових категорій населення.

Змістовий модуль 3. Технологічні аспекти дозвіллевої роботи.

Тема 1. Система організації відпочинку молоді та форми проведення дозвілля.

Тема 2. Методика організації дозвіллевої діяльності.

Тема 3. Ігрова діяльність в системі культурно-дозвіллевої діяльності молоді.

Змістовий модуль 4. Практичний аспект організації дозвілля у соціально-педагогічній діяльності.

Тема 1. Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.

Тема 2. Туристично-краєзнавча діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.

Тема 3. Організація дозвілля у підліткових клубах.

Тема 4. Українська практика проведення вільного часу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	пр.	сем.	пк.	інд.	с.р.
Змістовий модуль 1. Розвиток та багатовекторність культурно-дозвіллевої діяльності							
Тема 1. Становлення та розвиток дозвілля в Україні та закордоном.	12	2	2			2	6
Тема 2. Сучасний стан дозвіллевої сфери в Україні: соціально-педагогічний	10	2		2			6
Тема 3. Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи	12	2	2	2		2	4
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	36	6	4	4	2	4	16
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічні та педагогічні аспекти дозвілля							
Тема 1. Соціальна сутність і психологічне призначення відпочинку.	8	2	2				4
Тема 2. Педагогічні аспекти дозвілля у роботі соціального педагога.	10	2		2		2	4
Тема 3. Соціально-психологічна атмосфера в закладах культурно-дозвіллевої діяльності.	8	2	2				4
Тема 4. Організація дозвілля різних вікових категорій населення.	8	0		2		2	4
Модульний контрольна робота 2	2				2		
Разом за змістовим модулем 2	36	6	4	4	2	4	16
Разом за 7-й семестр	72	12	8	8	4	8	32
Змістовий модуль 3. Технологічні аспекти дозвіллевої роботи							
Тема 1. Система організації відпочинку молоді та форми проведення дозвілля.	12	2	2				8
Тема 2. Методика організації дозвіллевої діяльності.	14	2	2			2	8
Тема 3. Ігрова діяльність в системі культурно-дозвіллевої діяльності молоді.	14	4	2	2		2	4
Модульна контрольна робота 3	2				2		
Разом за змістовним модулем 3	42	8	6	2	2	4	20

Змістовний модуль 4. Практичний аспект організації дозвілля у соціально-педагогічній діяльності

Тема 1. Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.	14	2	2	2		2	6
Тема 2. Туристично-краєзнавча діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.	14	4	2			2	6
Тема 3. Організація дозвілля в підліткових клубах.	10	2		2		2	4
Тема 4. Українська практика проведення вільного часу.	8	2	2				4
Модульна контрольна ⁴	2				2		
Разом за змістовим модулем 4	48	10	6	4	2	6	20
Разом за 8-й семестр	90	18	12	6	4	10	40
Всього за навчальним планом	162	30	20	14	8	18	72

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сучасний стан дозвіллевої сфери в Україні: соціально-педагогічний аспект.	2
2	Сутність вільного часу в системі організації соціальної роботи.	2
3	Педагогічні аспекти дозвілля.	2
4	Проблема вільного часу та дозвілля підлітків.	2
5	Ігрова діяльність в системі культурно-дозвіллевої діяльності молоді.	2
6	Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.	2
7	Клуби при навчальних закладах закордоном.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення та розвиток дозвілля закордоном.	2
2	Раціональне використання часу в професійній діяльності соціального педагога.	2
3	Моделі тематичних змін в оздоровчому таборі.	2
4	Формування позитивного психологічного клімату в колективі як підґрунтя якісної організаційної роботи.	2
5	Особливості організації вільного часу учнівської молоді.	2
6	Алгоритм підготовки та проведення колективної ігрової діяльності.	2
7	Супровід дитячої гри: помилки ведучого.	2
8	Режисура та сценарій в роботі соціального працівника.	2
9	Управління туристсько-краєзнавчою роботою у загальноосвітніх навчальних закладах.	2
10	Українська практика проведення вільного часу: тенденції та виклики.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Принципи педагогіки дозвілля.	6	5
2	Соціалізація в роботі соціального педагога.	6	5
3	Зв'язок дозвілля та соціальної роботи: опорна схема	4	5
4	Загальні типові положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку.	4	5
5	Використання методу «мозковий штурм» при організації дозвіллевой діяльності.	4	5
6	Ознаки сприятливого психологічного клімату в колективі	4	5
7	Комп'ютерні ігри як дозвіллева проблема сучасних підлітків.	4	5
8	Види дозвілля сучасної молоді.	8	5
9	Соціальний педагог як організатор дозвіллевой діяльності	8	5
10	Використання корекційних ігор в соціально-педагогічній діяльності.	4	5
11	Організація дозвіллевой активності людей похилого віку.	6	5
12	Проблеми туристсько-краєзнавчої роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.	6	5
13	Історичне становлення скаутського клубу.	4	5
14	Пріоритети культурно-дозвіллевих занять українців.	4	5
Разом		72	70

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Соціальна робота у сфері дозвілля» - це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ - науково-педагогічне дослідження у вигляді презентації: титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 8.1.

Таблиця 8.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічне дослідження у вигляді презентації PowerPoint)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження.	5
2	Наявність плану викладення матеріалу.	3
3	Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	10
4	Охайність, продуманість, логічність і послідовність побудови презентації, наявність ілюстративного матеріалу.	5
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження.	4
6	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний слайд, план, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел).	3
	Разом	30

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	24-30	Відмінно
Достатній	15-23	Добре
Середній	7-14	Задовільно
Низький	0-6	Незадовільно

Орієнтовна тематика ІНДЗ

1. Сучасна модель соціально-культурної діяльності: інститути, інфраструктура та заклади дозвілля.
2. Соціально-педагогічні аспекти дозвіллевої діяльності старшокласників.
3. Культурно-історичні витоки організації дозвілля в Україні.
4. Особливості національних парків у зарубіжних країнах.
5. Особливості розвитку національних парків України.
6. Соціалізація дітей, підлітків за допомогою розвиваючих ігор.
7. Динаміка розвитку ЗМІ в контексті соціокультурної діяльності.
8. Педагогічна робота з формування культури дозвілля.
9. Структура та види дозвіллевої діяльності особистості.
10. Історія становлення і розвитку театральної анімації як напряму творчого розвитку особистості.
11. Особливості та методика організації дозвілля осіб з особливими потребами.
12. Особливості та методика організації дозвілля підлітків та молоді.
13. Особливості та методика організації дитячого дозвілля.
14. Особливості та методика організації сімейного дозвілля.
15. Особливості та значення проектів у розвитку дозвілля.
16. Технології організації дозвілля у діяльності соціального педагога.
17. Розвиток творчих здібностей у дозвіллевій діяльності.
18. Туристично-краєзнавча діяльність як ефективний засіб організації дозвілля молоді.
19. Інформаційно-просвітницькі і рекламні технології соціокультурної діяльності.
20. Роль дозвілля та анімації у структурі професійної діяльності соціального педагога (працівника).
21. Особливості функціонування дозвіллевих закладів закордоном.
22. Скаутські організації: мета, функції, розвиток.
23. Особливості дозвілля у Франції.
24. Особливості дозвілля у США.
25. Особливості дозвілля в Японії.

9. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, фронтальне опитування за картками, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види
1. Відвідування лекцій	1	15	15
2. Відвідування семінарів	1	7	7
3. Відвідування практичних	1	10	10
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	14	70
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) занятті	10	5	50
6. Робота на практичних заняттях	10	10	100
7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)	30	1	30
8. Виконання модульної контрольної роботи	25	4	100
Всього			382
Екзамен Коефіцієнт	6,4		

Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для екзаменів

Поточне тестування та самостійна робота													ІНДЗ	Підсумк. тест (екзамен)	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4				30	40
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
78			83				87			104					
Всього 382															

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення

Навчально-методична карта дисципліни «Соціальна робота у сфері дозвілля»

Разом: 162 год.: лекції—30год., семінарські заняття —14год., практичні заняття - 20, індивідуальні — 18год., самостійна робота — 72год., підсумковий контроль - 8 год.

Модулі Назва модуля	Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2			Змістовний модуль 3			Змістовний модуль 4				
	Розвиток та багатовекторність культурно-дозвілєвої діяльності			Соціально-психологічні та педагогічні аспекти дозвілля			Технологічні аспекти дозвілєвої роботи			Практичний аспект організації дозвілля у соціально-педагогічній діяльності				
Лекції Теми лекцій	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Теми семінар. занять	Становлення та розвиток дозвілля в Україні та за кордоном	Сучасний стан дозвілєвої сфери України: в соціально-педагогічний аспект.	Сутність вільного часу в системі організації вільного часу	Соціальна суть і психологічне призначення вільного часу.	Педагогічні аспекти дозвілля у роботі соціального педагога.	Соціально-психологічна атмосфера в закладах культурно-дозвілєвої діяльності.	Проблема вільного часу та дозвілля вікових категорій населення, підлітків.	Система організації вільного часу молоді та форм її проведення дозвілля.	Методика організації дозвілєвої діяльності.	Ігрова діяльність в системі культурно-дозвілєвої діяльності молоді.	Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.	Туристично-красна діяльність	Організація дозвілля в закладах навчальних закладів	Українська практика проведення вільного часу.
Теми практич. занять	Становлення та розвиток дозвілля за кордоном.	Сучасний стан дозвілєвої сфери України: в соціально-педагогічний аспект.	Сутність вільного часу в системі організації вільного часу	Соціальна суть і психологічне призначення вільного часу.	Педагогічні аспекти дозвілля у роботі соціального педагога.	Соціально-психологічна атмосфера в закладах культурно-дозвілєвої діяльності.	Проблема вільного часу та дозвілля вікових категорій населення, підлітків.	Система організації вільного часу молоді та форм її проведення дозвілля.	Методика організації дозвілєвої діяльності.	Ігрова діяльність в системі культурно-дозвілєвої діяльності молоді.	Основи проектування та проведення різних форм організації дозвілля.	Туристично-красна діяльність	Організація дозвілля в закладах навчальних закладів	Українська практика проведення вільного часу.
Самост. робота	5 балів за кожну роботу													
Види поточн. контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)			Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)				
ІНДІВ. Підсумк. контроль	30 Екзамен													

11. Методичне забезпечення

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ навчально-методичні посібники;
- ✓ наукові статті;
- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ збірка тестових завдань;
- ✓ презентації у PowerPoint;
- ✓ відео-матеріали;
- ✓ схематична наочність.

12. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть *оволодіти*:

- знаннями з історії становлення та розвитку дозвілля;

- знаннями щодо особливостей соціально-педагогічної роботи у сфері дозвілля;

- вміннями використовувати ефективні методи розвитку творчого потенціалу та здібностей особистості у процесі дозвіллевої діяльності.

аналізувати:

- організаційні форми дозвіллевої діяльності;
- методи та засоби організації дозвілля;
- стратегії соціально-педагогічної роботи спрямовані на саморозвиток особистості;

розпізнавати:

- ефективні соціально-педагогічні методи організації дозвілля.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Белецька І. В. Вплив організованого вільного часу на становлення особистості учня [Текст]/І. В. Белецька // Соціальна педагогіка: теорія та практика : науковий журнал. – 2013. – № 1. – С. 27-34.
2. Веретенко, Т. Г., Лехолетова, М. М. Сутність і класифікація педагогічних умов формування здоров'язберігальної компетентності майбутніх соціальних педагогів і працівників [Текст] / Т. Г. Веретенко, М. М. Лехолетова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, 2017. - Серія: Педагогіка (1). с. 85-92.
3. Дозвілля школярів: ігри, конкурси, розваги [Текст] / [упоряд.: Л. Шелестова, Н. Чиренко, Н. Чернякова]. - К. : Шкільний світ, 2012. - 126 с.
4. Організація роботи у сфері дозвілля: інформаційна складова [Текст] : монографія / Т. І. Ковальчук, Т. Ф. Мельничук ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - К. : Лозовий В. М. [вид.], 2013. - 535 с.
5. Спіріна, Т. П., Качан, А. В. Готовність майбутніх фахівців соціальної сфери до використання інноваційних технологій у професійній діяльності [Текст] / Т.П. Спіріна, А.В. Качан //Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, - 2016. - № 3 (300). с. 97-104.
6. Спіріна, Т.П. Формування професійно-етичних якостей майбутніх фахівців соціальної сфери [Текст] / Т.П. Спіріна //Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, - 2016 . - №1 (55). с. 151-156.
7. Сушик Н. С. Соціальна робота у сфері дозвілля молоді: теоретичний аспект / Н. С. Сушик // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки : [зб. наук. праць]. Сер.: Педагогічні науки. – 2014. – №1 (278). – С. 188–193.
8. Яременко Л. Позашкільна освіта як навчальна, виховна і дозвіллева діяльність [Текст] / Л. Яременко // Вища освіта України : теорет. та наук.-метод. часопис. - 2012. - №4. -С.52-58.

Додаткова:

1. Бойко О.П. Культура дозвілля у суспільстві ризику [Текст] : монографія / О.П. Бойко. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”. 2011. – 285 с.
2. Бочелюк В.Й. Дозвіллезнавство [Текст] : навч.посіб. / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури. 2006. – 208 с.
3. Вайнола Р.Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика [Текст]: навч.посіб./ Р.Х.Вайнола, С.О.Сисоєва. – К.:НПУ імені М.П. Драгоманова, 2008.– 134 с.

4. Гутник, Ірина Миколаївна. Педагогічні засади організації дозвілля підлітків засобами української народної педагогіки [Текст]: дис.. канд. пед. Наук / І.М. Гутник; Київський нац. ун-т культури та мистецтв. - К.: [б.в.], 2006. - 273 с.
5. Грінішина І.І. Змістовне дозвілля студентської молоді в бібліотеках вищих навчальних закладів - важлива сфера формування особистості [Текст] / І.І. Грінішина // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Сер. : Бібліотекознавство. Книгознавство . - 2010. - Вип. 2. - С. 355-360.
6. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей-інвалідів : навч. посіб. / Т. Є. Єжова. — К.: Київ, ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. — 284 с.
7. Жданович Ю. Вчимося і граємося [Текст] : методичні рекомендації для організаторів дозвілля дітей / Ю. Жданович. – К. : Шкільний світ. 2008. – 128 с.
8. Ковальчук Т. Роль бібліотек в організації дозвілля студентської молоді [Текст] / Т. Ковальчук, Б. Опальчук // Вісник Книжкової палати. - 2012. - № 4. –С.14-18.
9. Корсун І.В. Харченко С.Я. Организация свободного времени школьников [Текст] : Методическое пособие / И.В. Корсун, С.Я. Харченко. – Луганск: - ЛГПИ. 1998.- 77с.
10. Лунячек В.Е., Багач С.В. Управління туристсько-краєзнавчою роботою у загальноосвітніх навчальних закладах [Текст] : навч.-метод. посіб. до курсу «Новітні технології в управлінні освітою» / В.Е. Лунячек, С.В. Багач. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2011. – 43с.
11. Максимовська Н. О. Соціально-педагогічні умови вдосконалення регіонального дозвіллевого простору в процесі анімаційної діяльності [Текст] / Н.О. Максимовська // Соціальна педагогіка: теорія та практика : науковий журнал. – 2003. – №1. – С.10- 17.
12. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах [Текст] : навчальний посібник / І.В. Петрова.- К.: Кондо. 2005. - 408 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Максимовська Н. О. Соціальна педагогіка у сфері дозвілля: постановка проблеми [Електронний ресурс] / Н. О. Максимовська // Вісник Харківської державної академії культури. - 2010. – № 30. - Режим доступу:<http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/v30/V30-3-3.pdf>- Заголовок з екрану.
2. Навчальні матеріали он-лайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/> - Заголовок з екрану.
3. Пацюк В.С. Індустрія дозвілля як складова туристичної сфери [Електронний ресурс] / В.С. Пацюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Географія. – 2008. - Випуск 55. – Режим доступу:<http://ukdocz.com/doc/55420/%D1%96ndustr%D1%96ya-dozv%D1%96ll-ya-yak-skladova-turistichno%D1%97-sferi>- Заголовок з екрану.